

WATERBLITZ ALBLASSERWAARD

Mei 2023

N Naturalis
Biodiversity
Center

FRESHWATER Watch
earthwatch
EUROPE

VOORWOORD

Beste citizen scientists,

Hartelijk bedankt voor jullie deelname aan de afgelopen WaterBlitz in de Alblasserwaard. Dit was de tweede Nederlandse WaterBlitz. Twee jaar geleden vond de eerste Waterblitz in Nederland plaats, in Eindhoven. Er deden in de Alblasserwaard in het totaal 129 vrijwilligers mee die samen 97 watermetingen hebben geüpload. Een geweldig resultaat! We willen iedereen die heeft bijgedragen aan deze mijlpaal door het verzamelen van data hartelijk bedanken. In dit rapport lees je wat we dankzij jullie metingen hebben ontdekt en hoe jullie metingen bijdragen aan schoon water voor mens en natuur.

Het WaterBlitz Team,

Naturalis Biodiversity Center
Earthwatch Europe

OVERZICHT VAN DE RESULTATEN _____ Pagina 4

ACHTERGROND

Wat is goede waterkwaliteit? _____ Pagina 5

Wat meten we: vervuiling door nutriënten _____ Pagina 5

JULLIE DATA

Waterkwaliteit _____ Pagina 6

Fosfaat- en nitraatconcentraties _____ Pagina 8

Type landgebruik _____ Pagina 9

Waterkwaliteit in de natuurgebieden _____ Pagina 10

VAN WETENSCHAP NAAR ACTIE

Wat gaan we doen met de data? _____ Pagina 11

Wat kun jij doen? _____ Pagina 11

Earthwatch Europe _____ Pagina 12

Meer hulp nodig: oeverplanten project _____ Pagina 12

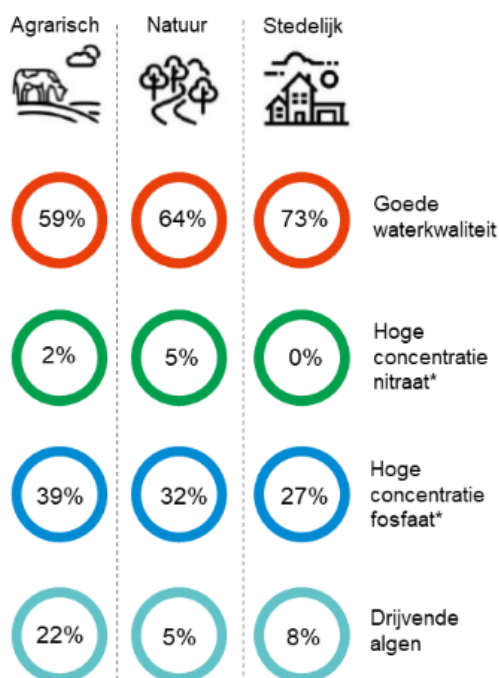
Jullie foto's _____ Pagina 13

OVERZICHT VAN DE RESULTATEN

Waterkwaliteit raakt ons allemaal. We hebben (zoet)water nodig voor ons drinkwater, ons voedsel, de natuur en om fijn te recreëren. Ook in de Alblasserwaard. De talrijke sloten, kronkelende riviertjes en de boezems van Kinderdijk vormen daar het karakteristieke polderlandschap. Schoon water is belangrijk om fijn te kunnen zwemmen in de Slingelandse Plassen, voor de koeien die uit de sloten drinken, voor de weidevogels die hun jongen grootbrengen op de graslanden en de heikikkers die in de sloten leven. Maar hoe is de waterkwaliteit in dit gebied? Dit hebben we onderzocht tijdens de WaterBlitz. In het weekend van 12 tot en met 15 mei 2023 deden er in het totaal 129 vrijwilligers mee die samen 97 watermetingen hebben gedaan. Een geweldig resultaat!

Julie data

Wat is een goede waterkwaliteit?

Of de waterkwaliteit goed of slecht is, is afhankelijk van veel verschillende factoren. Tijdens de WaterBlitz hebben we nutriënten gemeten, en specifiek de concentraties nitraat en fosfaat in het water. Dit zijn twee belangrijke voedingsstoffen waarvan op veel plaatsen te veel in het water zit en die sterk bepalend zijn voor zowel de chemische als de ecologische waterkwaliteit.

Vervuiling door fosfaat en nitraat

Fosfaat en nitraat komen in oppervlaktewater terecht door de uitspoeling van meststoffen, ongezuiverd rioolwater en ander afvalwater. In veenweide gebieden, zoals de Alblasserwaard, zitten er ook veel nutriënten in de bodem die door natuurlijke processen zoals afbraak van het veen in het water terecht komen. Door verhoogde nutriënten kunnen er vaak algen ontstaan. Extreme algenbloei vermindert de beschikbare zuurstof in het water waardoor vissen en andere waterdieren dood gaan.

Resultaten

Ruim 64% van alle watermonsters was van goede waterkwaliteit tijdens de WaterBlitz. Daarmee scoort de Alblasserwaard best goed. Tijdens het Watermonster project van Natuur en Milieu bleek namelijk dat door heel Nederland, de waterkwaliteit van slechts 20% van alle watermonsters 'goed' was. Toch moet er ook in de Alblasserwaard nog veel meer gedaan worden om in alle wateren de waterkwaliteit op een goed niveau te krijgen. Deze maatregelen moeten zich vooral richten op de hoeveelheid fosfaat omdat met name fosfaat in verhoogde concentraties aanwezig is.

En nu?

Julie data geven inzicht hoe de waterkwaliteit is op dit moment. Deze data zal onder andere gebruikt om de verandering in waterkwaliteit de komende jaren te monitoren. Hierdoor krijgen we inzicht of maatregelen die worden genomen de waterkwaliteit verbeteren.

ACHTERGROND

Waterkwaliteit raakt ons allemaal. Zoetwater is een van onze belangrijkste natuurlijke hulpbronnen. Iedereen gebruikt namelijk water, als drinkwater of om te recreëren. Schoon water is belangrijk voor de landbouw, de visserij en de natuur: ook planten en dieren hebben schoon water nodig. Een goede waterkwaliteit is daarom een cruciaal onderdeel van een gezonde leefomgeving. Maar het water in sloten, meren, rivieren en kanalen is niet altijd schoon genoeg. Dit oppervlaktewater bevat vaak te veel nutriënten, zoals fosfaat en nitraat, restanten van bestrijdingsmiddelen, grote hoeveelheden PFAS en microplastics. Volgens een rapport uit 2018 van de European Environment Agency is slechts 40% van de Europese oppervlaktewateren van goede ecologische kwaliteit. De waterkwaliteit in Nederland is zelfs de slechtste van alle EU-lidstaten; maar één procent van onze wateren verdient het predicaat 'goed'.

Wat is goede waterkwaliteit?

Of de waterkwaliteit goed of slecht is, is afhankelijk van heel veel verschillende factoren. Al die factoren kunnen we opdelen in twee hoofd categorieën: de chemische waterkwaliteit en de ecologische waterkwaliteit. De chemische waterkwaliteit wordt bepaald door de stoffen die aanwezig zijn in het water. Bijvoorbeeld kalk, zuurstof en voedingsstoffen zoals nitraat en fosfaat. Naast de chemische waterkwaliteit is ook de ecologische waterkwaliteit belangrijk. Voor elke stof is er per watertype (grote rivier, kleine rivier, poel, veenplas, etc.) een maximaal toelaatbare norm (grenswaarde). Overschrijden van deze norm - te veel van een bepaalde stof - maakt het water minder geschikt voor de planten en diersoorten die er in thuishoren, en wordt gezien als 'slechte waterkwaliteit'. De maximaal toelaatbare norm voor stoffen is vastgelegd in de 'Kaderrichtlijn Water' (KRW). In deze richtlijn is per watertype (rivier, poel, veenplas, etc) beschreven wat de toelaatbare norm is voor de belangrijkste chemische stoffen, en wat dat betekent voor de waterkwaliteit: is deze goed, matig, ontoereikend of slecht? De ecologische waterkwaliteit wordt bepaald door bijvoorbeeld de planten en dieren die ergens voorkomen en zegt iets over de habitatkwaliteit. Een habitat is het leefgebied van een bepaalde (plant of dier) soort.

De ecologische waterkwaliteit is sterk afhankelijk van de chemische waterkwaliteit. Zo kan een zoutwater vis niet overleven in een zoetwater omgeving en krijgen veel planten onvoldoende licht om te kunnen groeien in troebel water.

Wat meten we: vervuiling door nutriënten

Tijdens een WaterBlitz verzamelen we 'ruimtelijke data': informatie over de waterkwaliteit op een groot aantal locaties binnen een specifiek gebied. In dit geval de Alblasserwaard. We meten we chemische waterkwaliteit en specifiek de concentraties nitraat en fosfaat in het water. Dit zijn twee belangrijke voedingsstoffen waarvan op veel plaatsen te veel in het water zit. Deze nutriënten komen in oppervlaktewater terecht door de uitspoeling van meststoffen, ongezuiverd rioolwater en ander afvalwater, onder andere van de productie en het gebruik van geneesmiddelen en cosmetica. In veenweidegebieden, zoals de Alblasserwaard, zitten er ook veel nutriënten in de bodem die door natuurlijke processen zoals afbraak van het veen in het water terecht komen.

Nitraat en fosfaat zijn sterk bepalend voor zowel de chemische- als de ecologische waterkwaliteit. In grote hoeveelheden kunnen deze nutriënten leiden tot 'eutrofiëring': een verhoogde concentratie nutriënten. Hierdoor kan algenbloei ontstaan waardoor er onder water meer zuurstof verbruikt wordt, dan er geproduceerd wordt. Dit zorgt ervoor dat vissen en andere waterdieren doodgaan wat leidt tot biodiversiteitsverlies. Eutrofiëring is een zelfversterkend proces dat moeilijk te doorbreken is. Daarom is het beter om het te voorkomen.

Biodiversiteitsverlies is niet alleen ongewenst omdat we soorten verliezen. Het heeft ook grote economische en sociale gevolgen. Veel soorten zijn belangrijk omdat zij water zuiveren, een belangrijke voedselbron zijn (voor mens en dier) of structuren bouwen die overstromingen en erosie kunnen voorkomen. Het verdwijnen van deze soorten heeft daardoor een negatieve impact op ons leven, onze gezondheid en de toekomst van onze planeet. Het is daarom belangrijk dat we niet alleen soorten beschermen, maar ook hun leefgebied (habitat).

JULLIE DATA

Wie het over de Alblasserwaard heeft, heeft het over water. Het is een veenweidegebied met een uniek polderlandschap: nergens is de dichtheid aan sloten zo hoog. Je wandelt er over oude tiendwegen, boezemkades en veendijken en kanoot er langs rietoevers. Op de fiets geniet je van het polderlandschap met de vele weilanden, talloze slootjes, karakteristieke dorpen, molens, knotwilgen en de natuur. Het landschap heeft grote culturele- en natuurwaarden. De weilanden zijn belangrijk voor de weidevogels. Ook bevinden zich twee Natura2000 gebieden in het gebied: de Donkse Laagten en Kinderdijk. De Donkse Laagten bestaat uit zeldzame blauwgraslanden (eeuwenoude hooilanden) waar weidevogels broeden. De moerassige rietkragen in de boezems van Kinderdijk zijn een belangrijk broedgebied van soorten zoals de purperreiger. Schoon water is hier dus belangrijk voor mens en dier: om fijn te kunnen zwemmen in de Slingelandse Plassen, voor de koeien die uit de sloten drinken, voor de weidevogels die hun jongen grootbrengen in de weilanden en de heikikkers die in de sloten leven.

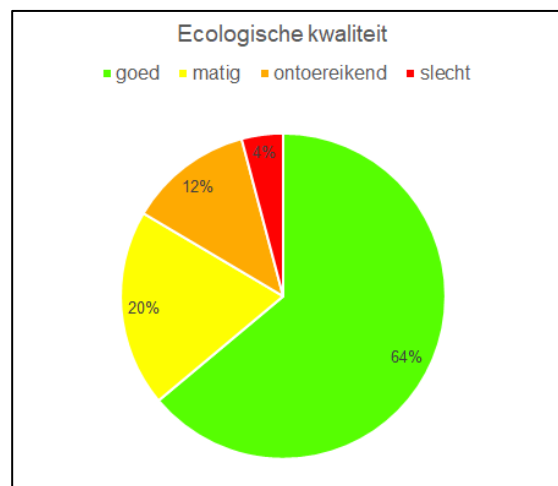
Waterkwaliteit

Tijdens de WaterBlitz is op 97 locaties gemeten, wat een fijnmazig beeld geeft van de stand van zaken. Over het algemeen scoort de Alblasserwaard best goed: 64% van de tijdens de WaterBlitz genomen watermonsters zijn een indicator van goede waterkwaliteit¹ (Figuur 1). Op onderstaande kaart (Figuur 2) zijn de WaterBlitz monsters weergegeven en is via kleurcode aangegeven welke monsters goede, slechte of matige waterkwaliteit tonen. Wanneer er sprake is van een goede waterkwaliteit worden voor zowel de fosfaat als de nitraatconcentraties de normering uit de KRW niet

¹ Om te bepalen of de waterkwaliteit goed is houden we in deze rapportage de KRW grenswaardes voor fosfaat en nitraat aan voor laagveensloten. Dit zijn ook de doelen die het Waterschap Rivierenland voor de overige wateren in de Alblasserwaard hanteert. We spreken van een goede waterkwaliteit wanneer de concentratie stikstof (N) in de vorm van nitraat lager is dan 2 mg/l en de concentratie fosfor (P) in de vorm van fosfaat lager is dan

overschreden. Wanneer de waterkwaliteit niet goed is, komt dit in veruit de meeste gevallen doordat de fosfaatconcentratie verhoogd is.

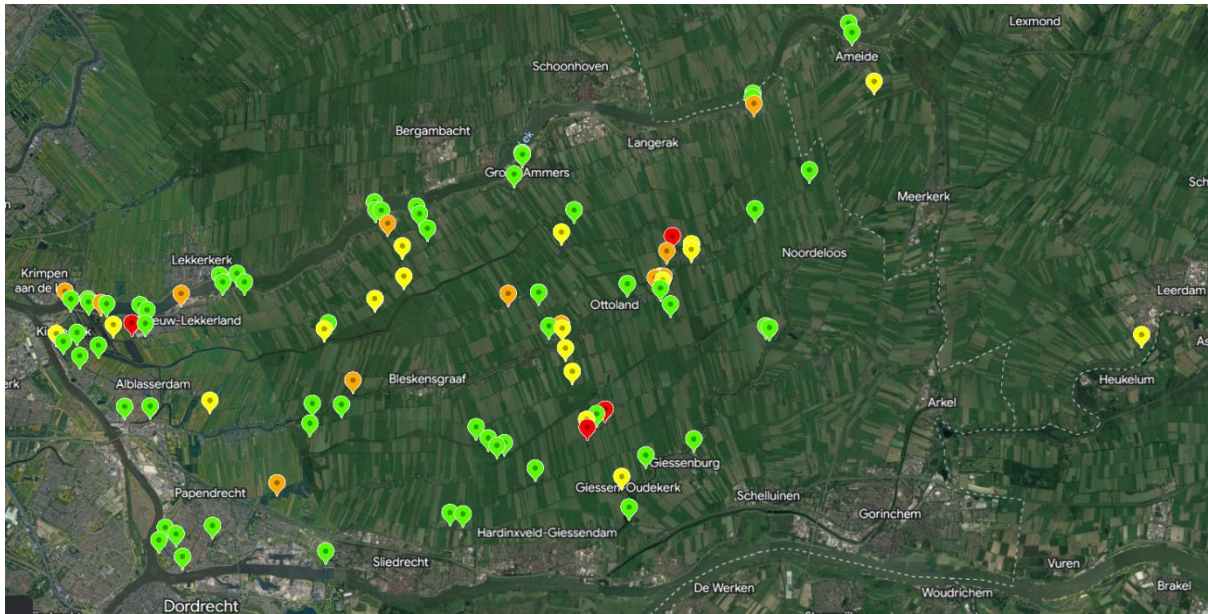
Vergeleken met het Watermonster project van Natuur en Milieu scoort de Alblasserwaard goed tijdens deze WaterBlitz. Tijdens dit project, door heel Nederland, bleek de waterkwaliteit van slechts 20% van alle monsters 'goed'. Alblasserwaard doet het dus met 64% een stuk beter. Echter, ook in de Alblasserwaard moet er nog veel meer gedaan worden om in alle wateren de waterkwaliteit op een goed niveau te krijgen. Immers, 36% van de genomen monsters is van 'matige' (20%), 'ontoereikende' (12%) of 'slechte' (4%) ecologische kwaliteit.

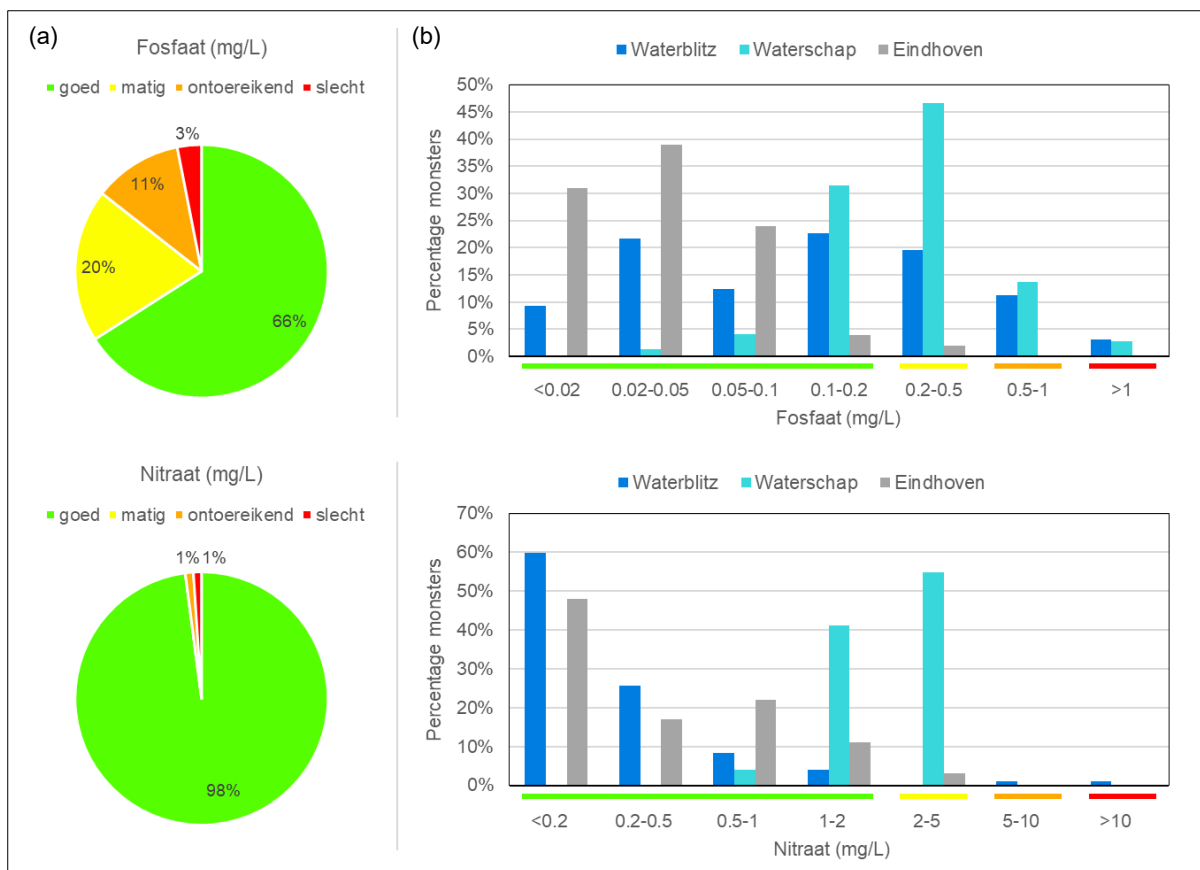
Figuur 1. Waterkwaliteit van alle genomen watermonsters tijdens de WaterBlitz. Van metingen die binnen de categorieën matig, ontoereikend of slecht vallen is de concentratie fosfaat of nitraat hoger dan de normen gesteld voor goede waterkwaliteit in de Kaderrichtlijnwater.

0.2 mg/l. Voor nitraat is de waterkwaliteit matig bij een concentratie van 2 tot 5 mg/L, ontoereikend bij een concentratie van 5 tot 10 mg/L en slecht wanneer de concentratie hoger is dan 10 mg/L. Voor fosfaat is de waterkwaliteit matig bij een concentratie van 0.2 tot 0.5 mg/L, ontoereikend bij een concentratie van 0.5 tot 1 mg/L en slecht wanneer de concentratie hoger is dan 1 mg/L.

Figuur 2. Alle genomen watermonsters tijdens de WaterBlitz en de kwaliteit van deze monsters. Groen is goed, geel is matig, oranje is ontoereikend en rood is slechte waterkwaliteit. Van metingen die binnen de categorieën matig, ontoereikend of slecht vallen is de concentratie fosfaat of nitraat hoger dan de normen gesteld voor goede waterkwaliteit in de Kaderrichtlijnwater.

Figuur 3. (a) Fosfaat- en nitraatconcentraties die gemeten zijn tijdens de WaterBlitz; (b) ter vergelijking de metingen die door het Waterschap zijn gedaan in de Alblasserwaard in 2017 (in vergelijkbare wateren) en in Eindhoven in 2021 tijdens de WaterBlitz.

Fosfaat- en nitraatconcentraties

De gemeten fosfaat en nitraatconcentraties zijn weergegeven in bovenstaande figuur (Figuur 3). Wanneer de concentratie fosfaat of nitraat in de categorie matig, ontoereikend en slecht valt worden de normen van de Kaderrichtlijnwater overschreden. Deze categorieën noemen we daarom hieronder te hoog. Opvallend is dat de nitraatconcentraat op veel locaties relatief laag is. Op slechts 2% van de gemeten locaties is er sprake van een te hoge nitraatconcentratie. Nitraatconcentraties kunnen laag zijn door de droogte (waardoor het minder uitgespoeld is) of doordat er door de natheid nog geen bemesting is geweest. Daarentegen zijn de gemeten fosfaatconcentraties op veel locaties wel relatief hoog. Op 34% van de gemeten locaties is de fosfaatconcentratie te hoog. Het fosfaat kan in het veenweide gebied door droogte juist toenemen door nalevering uit het sediment en het lagere waterpeil.

Wanneer we de data vergelijken met de metingen die zijn gedaan door het Waterschap in 2017 in vergelijkbare wateren zien we dat de gemeten fosfaat en nitraatconcentraties tijdens de WaterBlitz een stuk lager liggen (Figuur 3). Dit is niet automatisch een indicatie dat de waterkwaliteit sinds 2017 vooruit is gegaan. De WaterBlitz is

slechts een momentopname terwijl door het Waterschap in 2017 gedurende het hele seizoen is gemeten. Om met zekerheid iets te zeggen over de waterkwaliteit is het daarom van groot belang om ook nu weer jaarrond metingen uit te voeren.

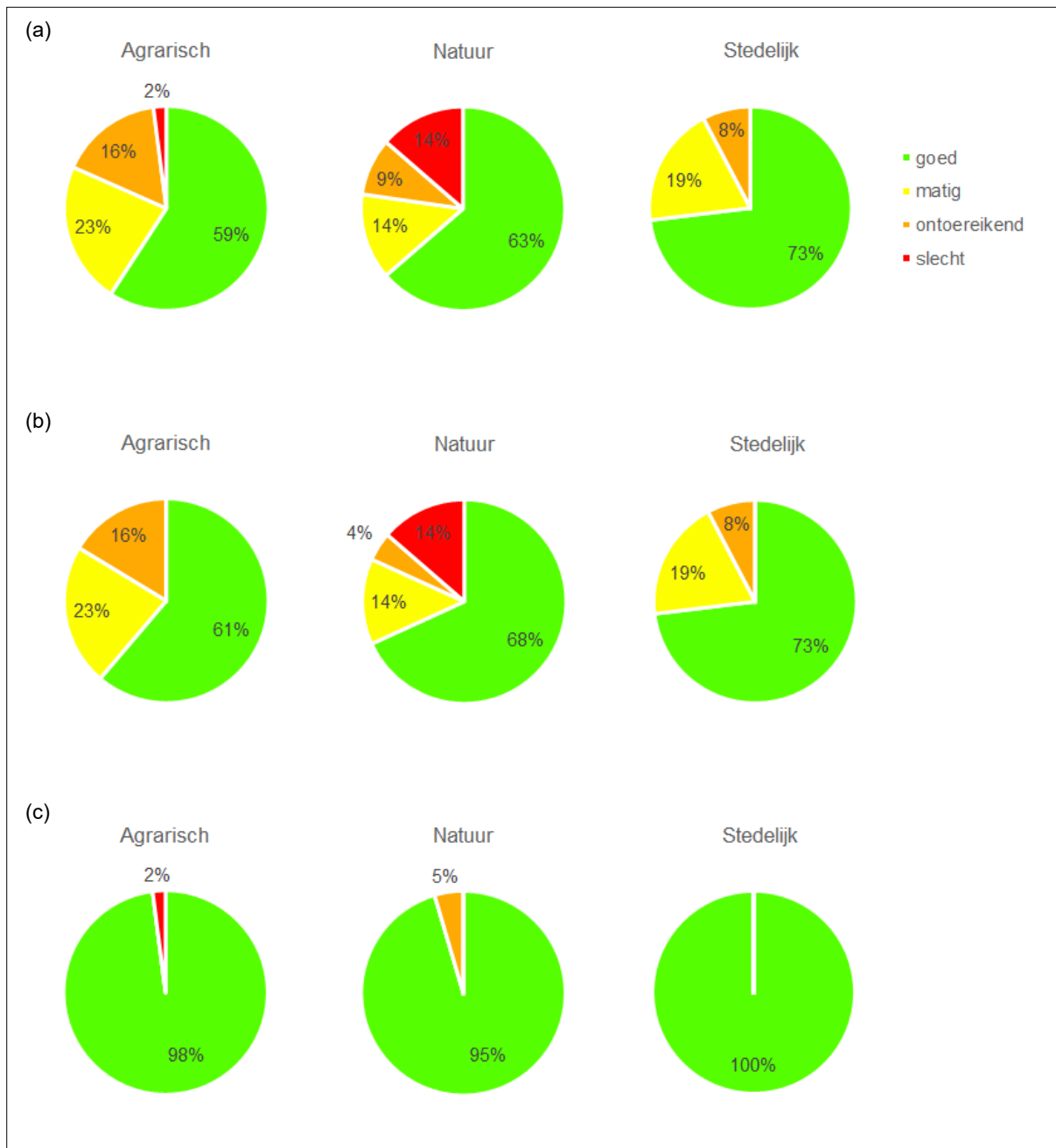
Als we de data vergelijken met data van andere, meer stedelijke gebieden zoals Eindhoven, zien we vooral een groot verschil in het percentage monsters met een te hoge fosfaatconcentratie (hoger dan 0.2 mg/L). In Eindhoven ligt dit percentage met 2% aanzienlijk lager dan in de Alblasserwaard. Hoewel in Eindhoven de watermonsters ongeveer gelijk verdeeld zijn over stromend- en stilstaand water, lag in de Alblasserwaard de focus veel meer op stilstaand water. Meer dan 84% van de monsters in de Alblasserwaard zijn genomen in stilstaand water, met name in sloten. Nutriënten kunnen langer aanwezig blijven in stilstaande wateren. Dit kan deels de resultaten verklaren. Daarnaast is in veenweidegebieden, zoals de Alblasserwaard, de waterkwaliteit over het algemeen slechter vanwege hoge nutriëntenconcentraties zoals stikstof en fosfaat. Deze nutriënten zijn niet alleen door agrarische activiteiten, zoals bemesting, aanwezig in het oppervlaktewater, maar ook door de afbraak van het veen.

Type landgebruik

Tijdens de WaterBlitz lag de focus met name op het agrarisch gebied. Ruim de helft van de monsters zijn genomen in het agrarisch gebied. Verreweg de meeste monsters (87%) zijn genomen in stilstaand water, zoals sloten, boezem en poelen. Van deze watermonsters zijn sloten het meest bemonsterd; 68% van alle watermonsters zijn genomen in sloten.

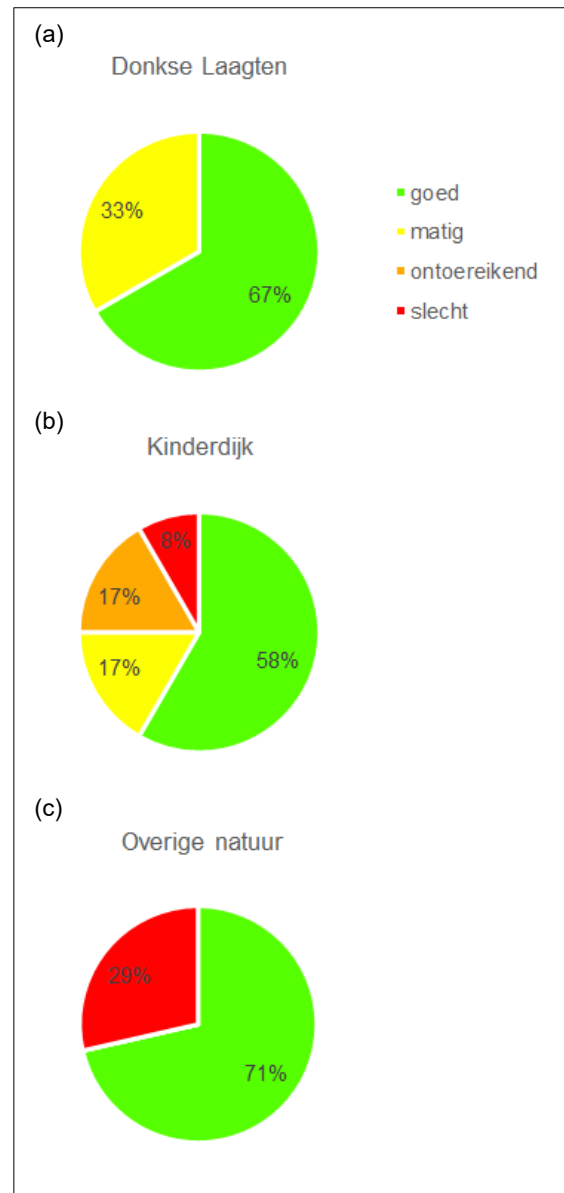
De data laten zien dat de waterkwaliteit in agrarisch gebied niet (veel) slechter is dan in de natuurgebieden (Figuur 4). Van de genomen watermonsters in het agrarisch gebied en natuurgebieden is 59% en 63% respectievelijk van watermonsters van goede waterkwaliteit. De waterkwaliteit in stedelijk gebied is beter. Van de watermonsters die zijn genomen in het stedelijk gebied (voornamelijk in dorpen) is 73% van goede ecologische kwaliteit.

Figuur 4. (a) Waterkwaliteit, (b) fosfaatconcentraties en (c) nitraatconcentraties in het agrarisch-, natuur- en stedelijk gebied.

Waterkwaliteit in de natuurgebieden

Tijdens de WaterBlitz zijn er ook watermonsters genomen in de twee Natura2000 gebieden, de Donkse Laagten en Kinderdijk en in een aantal kleinere natuurgebieden. Als we de waterkwaliteit in deze gebieden vergelijken zien we dat de waterkwaliteit in Kinderdijk aanzienlijk lager is dan in Donkse Laagten en de overige natuurgebieden (Figuur 5). In Kinderdijk is slechts 58% van de watermonsters van goede waterkwaliteit hoewel in de Donkse Laagten en de overige natuurgebieden dit respectievelijk 67% en 71% is. Opvallend is dat alle watermonsters die niet voldoen aan de waterkwaliteit (niet in de categorie goed vallen) in de overige natuurgebieden ook meteen slecht van kwaliteit zijn. Dit verschil tussen de natuurgebieden komt met name door een verschil in de fosfaatconcentraties.

Figuur 5. (a) Waterkwaliteit van de watermonsters genomen tijdens de WaterBlitz in de Donkse Laagten, (b) Kinderdijk en (c) de overige natuurgebieden.

VAN WETENSCHAP NAAR ACTIE

Tijdens de WaterBlitz hebben we in een korte tijdsperiode op een groot aantal locaties de waterkwaliteit gemeten. Hierdoor kunnen we deze data goed met elkaar vergelijken en weten we dat verschillen tussen locaties niet veroorzaakt worden door verschillen in weersomstandigheden of het seizoen. Hierdoor hebben we een goed beeld gekregen van de waterkwaliteit in de Alblasserwaard: welke locaties doen het goed en waar zijn problemen? Het meten van de waterkwaliteit helpt ons om te begrijpen welke gebieden onder druk staan door vervuiling. Maar het helpt ons ook om gebieden te vinden waar de waterkwaliteit juist goed is. Hierdoor kunnen we niet alleen werken aan het verbeteren van de waterkwaliteit, maar ook aan het behouden en beschermen van goede waterkwaliteit.

Wat gaan we doen met de data?

De WaterBlitz data is een mooie aanvulling op de data die verzameld wordt door vaste meetstations en meetpunten van het Waterschap Rivierenland. De vele vrijwilligers die tijdens een WaterBlitz watermetingen hebben gedaan, hebben meer data verzameld en meer locaties bezocht dan officiële instanties en wetenschappers zelf kunnen meten. Veel van deze metingen zijn gedaan in kleinere oppervlaktewateren, zoals sloten. Deze wateren worden niet systematisch meegenomen in de officiële kwaliteitsmetingen van het Waterschap voor de Kaderrichtlijn Water (KRW). Door het Waterschap wordt jaarlijks voornamelijk de waterkwaliteit in specifieke, aangewezen wateren gemeten, de zogenoemde KRW-wateren. Dit zijn wateren met een vastgestelde minimum stroomsnelheid of waterinhoud, in de praktijk met name rivieren, meren en grotere kanalen. Maar juist de kleinere wateren vormen de haarvaten van het Nederlandse watersysteem. Het is een belangrijke kraamkamer van natuur én biodiversiteit. Veel soorten zijn voor hun voortplanting en overleving van schone, kleinere wateren afhankelijk. Ook leveren de overige wateren belangrijke ecologische en culturele ecosysteemdiensten zoals waterberging, opslag van koolstof, en recreatie. Het is daarom belangrijk dat juist ook in deze wateren de waterkwaliteit goed is en in kaart wordt gebracht.

Jullie data zal worden gebruikt om de verandering in waterkwaliteit de komende jaren te monitoren. De data zijn als het ware een nulmeting en geven inzicht hoe de waterkwaliteit is op dit moment. Als we deze data hebben kunnen we zien of de waterkwaliteit de komende jaren, mede door de maatregelen die worden genomen in het gebied, verbeterd. Onderzoekers en studenten van Naturalis gaan ook de komende tijd met de data aan de slag om bijvoorbeeld te kijken of de waterkwaliteit gerelateerd is aan het waterleven en de kwaliteit van de vegetatie lands de slootoevers. Maar we doen dit niet alleen! We werken intensief samen in het gebied, o.a. in de Groene Cirkel Kaas en Bodemdaling waar water- en milieukwaliteit belangrijke doelen zijn. Samen met het waterschap, de boeren, de Graafstroom, de provincie, de Rabobank, kennispartijen en anderen werken we aan een leefbare, mooie, biodiverse Alblasserwaard. Voor meer informatie kijk op: <https://www.groenecirkels.nl/kaas-en-bodemdaling>.

Wat kan jij doen?

Belangrijke bronnen van milieu en watervervuiling zijn vaak meststoffen of rioolwater. Hoewel je hier zelf weinig invloed op hebt zijn er dingen die je zelf wel kan voor een betere natuur. In onderstaande figuur vindt je een aantal tips.

 <p>Ga spaarzaam om met (kraan)water</p>	 <p>Gebruik zo min mogelijk chemicaliën in en rondom het huis</p>	 <p>Koop lokaal en biologisch geproduceerd eten</p>
 <p>Plaats een regenton om water op te vangen en gebruik regenwater om planten water te geven</p>	 <p>Doe mee aan campagnes tegen zwerfvuil</p>	 <p>Zie je tekenen van vervuiling? Meld dit bij het Waterschap</p>

Figuur 6. Tips om bij te dragen aan een beter milieu en natuur.

Earthwatch Europe

De WaterBlitz is onderdeel van het internationale programma FreshWater Watch van Earthwatch Europe, een erkend onafhankelijk onderzoeksinstituut (UKRI Independent Research Organisation Status) dat wetenschappelijk onderzoek inzet om grip te krijgen op de oorzaken van natuur- en milieuproblemen en daarvoor duurzame oplossingen te ontwikkelen. Earthwatch is internationaal bekend om haar expertise op het gebied van citizen science (burgerwetenschap). Ze helpen burgers, boeren en bedrijven om wetenschappelijk robuuste data te verzamelen en inspiratie op te doen over hoe het anders kan. Deze kennis delen ze niet alleen met de deelnemers en betrokken organisaties maar ook met beleidsmakers, het bedrijfsleven en wetenschappers uit verschillende disciplines. Inmiddels doen mensen uit dertig landen mee aan het FreshWater Watch programma. Eerdere edities van de WaterBlitz zijn al gehouden in steden als Dublin, Luxemburg en Parijs. Wil je meer informatie over wat een WaterBlitz precies is of ben je benieuwd naar de resultaten van eerdere WaterBlitzen? Kijk dan op hun website: <https://www.freshwaterwatch.org/pages/events>.

Meer hulp nodig: 'Oeverplanten' project

Vond je de WaterBlitz leuk en wil je nog iets meer de diepte in? Doe dan mee aan ons oeverplanten project. In de Alblasserwaard bevinden zich talloze slootjes en kronkelende veenviertjes. In dit polderlandschap bieden de oevers vaak goede kansen voor 'wilde natuur' en belangrijke schuilplaatsen voor diverse planten- en diersoorten. De inrichting, de bodem en het beheer van de oevers bepalen de soortenrijkdom. Het 'Oeverplanten' onderzoek brengt in kaart met welke oevers het goed gaat en welke oevers van een aangepast beheer of herinrichting zouden kunnen profiteren. Op locaties waar gewerkt wordt aan het verbeteren van biodiversiteit duurt het enkele jaren voordat de resultaten zichtbaar worden. Daar volgen we graag de impact van de maatregelen voor 5 tot 10 jaar. Er zijn dus veel gegevens te verzamelen en daarom zijn we op zoek naar hulp! Het onderzoek is ook een leuke activiteit en een gelegenheid voor je om de oevers bij je in de buurt te ontdekken, beter te begrijpen en anders te beleven. Probeer maar en deel je enthousiasme met je vrienden en familie. Je wordt echt één van onze mede-onderzoekers. Je bijdrage kun je meteen op de kaart van 2023 zien, met een groene/ gele/ rode/ blauwe kleur die de oevervegetatie kwaliteitscategorie van je onderzochte oever aangeeft. Zo leer je niet alleen meer over oevervegetatie, maar draag je ook nog eens bij aan onderzoek! Ga naar www.mijnoeverplanten.nl voor meer informatie en meld je aan!

JULLIE FOTO'S

